

Avgustur *Physeter macrocephalus*

Kigutilissuit Búrhvalur Spermasettihval Kaskelohtta Kaskelothval Sperm whale

Avgustur © Shane Gross

Avgusturinn er tann stærsti **tannhvalurinn** og stærsta **ránsdjórið**, sum finst. Hann hefur ein langan, mjáan undirkjafi við umleið 25 tonnum hvörjumegin, men ongar tenn í yvirkjafinum. Avgusturinn heldur til í heimshövnunum frá tropunum og til ískantinn. Teir eru kendir fyrri, hvussu leingi og hvussu djúpt, teir kava. Teir fara niður á 2000 metra dýpi og kunnu vera undir í tveir tímar. Teir eta fyrri tað mesta djúphavshøgguslokk, og teirra stóra, fýrakantaða høvd fær ofta arr av at berjast við høgguslokkinn. Avgusturinn hefur tann størsta heilan av øllum djórum; hann vigar upp móti 9 kg!

Longd á vaksnum 16 metrar

Vekt á vaksnum 45,000 kg

Hámarksaldur 70 ár

Tað etur tíggjuarmaður høgguslokkur, áttaarmaður høgguslokkur, stórir fiskur

Bólkastødd 1-10

Ránsdjór bóghvíthvalir

IUCN-støða viðbrekin (2022)

Ovurnøgd í Norðureysturatlantshavinum 30,000

Ikki veiddur í Norðuratlantshavi

Hóttanir:

Veðurlagsbroytingar

Skipssamanstoytur

Fløkja

Ljóðórógv

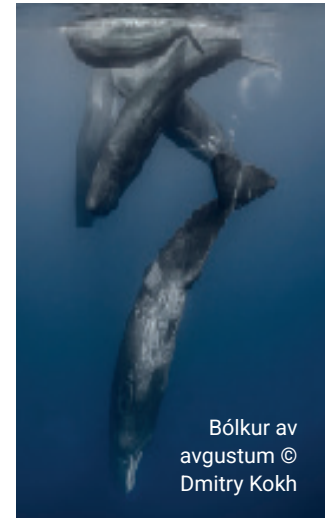
Dálking

Avgustur *Physeter macrocephalus*

Kigutilissuit Búrhvalur Spermasettihval Kaskelohtta Kaskelothval Sperm whale

Á kaldari havleiðum, sum t.d. í landnyrðingspartinum av Atlantshavinum, síggja vit ofta einsamallar, vaksnar avgustar. Hann-hvalurinn er nógv størri (16 metrar) enn hon-hvalurinn (11 metrar), og teir hava eisini eitt tjykkri lag av **spiki** fyrri at halda seg heitar. Hon-hvalirnir halda seg vanligar longri suðuri, á heitari havleiðum, har tær liva í sosialum bólkum saman við teirra **ungum** og teimum yngri avgustunum. Meðan teir vaksnu hon-hvalirnir kava langt niður eftir føði, verður ein vaksin hvalur eftir saman við ungum at vera “dadda” og enntá geva øðrum **ungum** at súgva. Hendinga ferðir og bara ávísar tíðir av árinum og í ávísam økjum, koma avgustar saman í hundræðali í sonevndum “**superpods**” av sosialum orsökum, sum t.d. fyrri at gníggja sær móti hvørjum øðrum fyrri at fáa hvøljuna av.

Bólkur av avgustum © Dmitry Kokh

Arr á kúluni á avgusti © Dmitry Kokh

Fyrr vórðu avgustar veiddir fyrri at vinna **vaks úr lýsinum** úr kúluni, sum varð nýtt til ljós og smyrjing. Í dag virðismeta fólk **ambra**, eitt sjáldsamt evni, sum verður framleitt í sodningarkervinum, har tað leggur seg um lutir, sum hvalurinn ikki kann sodna, sum t.d. **nevið á høgguslokkum**. **Ambra** hefur ein serstakan lukt og verður nýtt í luktilsi fyrri at fáa angan at halda longur. Tað er dýrt, tí tað er trupult at fáa fatur á – ofta er tað skolað í land ella liggur og flýtur í sjónum. Hóast aðrar nýmótans møguleikar eru **ambra** framvegis sera nógv umtókt í luktilsisíðnaðinum, og eitt petti kann geva í túsundatali av dollarum.

Gransking: Har **barduhvalur** hefur tvey blástur á kúluni, hefur **tannhvalur** bara eitt. Hesi eru vanligar í miðjuni av kúluni, men blástrið hjá avgusti er á vinstri síðu. Hví man tað vera so..?